

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА КЪМ ОТЧЕТА ЗА СМЕТКИТЕ ЗА ДРУГИ СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ФИНАНСИТЕ КЪМ 31.12.2023 г.

Отчетът за сметките за други средства от Европейския съюз към 31.12.2023 г. е съставен в съответствие с указания ДДС № 8/21.12.2023 г. на дирекция „Държавно съкровище“ към Министерство на финансите.

В отчета са включени приходи и разходи, отчетени от Национална агенция за приходите по Дейност 128 „Международни програми и споразумения, дарения и помощи от чужбина“.

Национална агенция за приходите е бенефициент по следните проекти и програми, финансирани със средства от ЕС:

➤ **Програма „Фискалис“**, приета с регламент (ЕС) № 2021/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за сътрудничество в областта на данъчното облагане. Целта на програма е да се подобри функционирането на системите за данъчно облагане на вътрешния пазар чрез засилване на сътрудничеството между участващите държави, техните данъчни органи и служители. Национална агенция за приходите е бенефициер по Споразумението за безвъзмездни средства, сключено между Европейския съюз, представляван от Европейската комисия и Федералната служба на Белгия. Програмата обхваща дейности в областта на ДДС, акцизи върху алкохола, акцизи върху тютюневите изделия, данъци върху енергийните продукти и други данъци, попадащи в обхвата на член 2, параграф 1, буква а) от Директива 2010/24/ЕС на Съвета. Дейностите в областта на ДДС и преките данъци се администрат от НАП, а дейностите в областта на акцизите се администрат от Агенция „Митници“. Бюджетите на двете агенции са разделени и се отчитат отделно пред ЕК. Програмата се реализира чрез следните видове дейности: семинари и работни срещи, проектни групи, двустранни и многостранни контролни дейности, работни посещения, изграждане на европейски информационни системи, общи дейности по обучение.

По сметката на програма „Фискалис“ в БНБ е начислена положителна лихва от банката за периода м. 12.2022 г. – м. 11.2023 г. отчетена по §§ 24-08 „Приходи от лихви по текущи банкови сметки“ в размер на **6 489 лв.**

Извършените разходи по програмата са в размер на **113 213 лв.**, както следва:

§ 10-00 „Издържка“ – 113 213 лв., в това число:

§§ 10-20 „Разходи за външни услуги“ – 1 360 лв., представляващи разходи за обслужване при издаване на самолетни билети за командировки в чужбина;

§§ 10-52 „Краткосрочни командировки в чужбина“ – 111 853 лв., представляващи разходи за самолетни билети и командировки във връзка с участия на служители на НАП в работни срещи, посещения и обучения по програма „Фискалис“.

Отчетените суми по §§ 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)“ са в размер на **106 724 лв.**

➤ **Проект „Усъвършенстване на механизма за осъществяване на фискален контрол, с цел засилване защитата на финансовите интереси на Република България и ЕС по линия на програма „Еркюл“ III на Европейска служба за борба с измамите (OLAF)**

Общата цел на проекта е модернизиране на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск, с цел повишаване степента на защитата на финансовите

интереси на Р България и ЕС. Специфични цели са: надграждане на съществуващите ИТ инструменти, с цел автоматизиране на процесите при обмена на специализирана информация, възлагането и координирането на проверките, анализа на риска и др.; повишаване на техническата обезпеченост на служителите, извършващи фискален контрол, чрез закупуване на професионална техника за проследяване на движението и идентифицирането на нерегламентирани стоки и товари.

Дейност 1 по проекта е прекратена и изключена от обхвата на проекта, поради липса на законосъобразна възможност за изпълнението ѝ директно от „Информационно обслужване“ (ИО) АД, както и неактуална към 2023 г. стойност, съгласно одобрения през 2020 г. бюджет на проекта. Изпратени са официални писма до OLAF, в които е мотивирана невъзможността за изпълнение на дейността и необходимостта от предсрочно приключване на проекта, преди крайния му срок – 31.12.2023 г.

В тази връзка на 17.03.2023 г. чрез електронния портал на ЕК е подписано и подадено искане за приключване изпълнението на проекта, след което на 05.06.2023 г. са подадени окончателен технически доклад и окончателен финансов отчет. В отговор е получено писмо за предварителна информация с приложени към него финансови отчети, във връзка с извършените в изпълнение на дейност 2 разходи.

На 18.09.2023 г. е възстановен получения и неизразходван аванс в размер на **(-213 626 лв.)**. Операцията е отразена в намаление на § 46-10 „Текущи помощи и дарения от Европейския съюз и в увеличение на § 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от ЕС (+/-)“.

В отчета са включени приходи и разходи, отчетени от Агенция „Митници“ по **Дейност 128 „Международни програми и споразумения, дарения и помощи от чужбина“**.

Агенция „Митници“ е бенефициент по следните проекти и програми, финансирани със средства от ЕС:

➤ **Програма „Митници“** – с Регламент (ЕС) 2021/444 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2021 г. се създава програма „Митници“ за сътрудничество в областта на митниците. Програмата е приета съгласно новата многогодишна финансова рамка за периода 2021-2027 г. и предоставя финансова подкрепа, с цел подобряване на сътрудничеството между администрациите чрез съвместни действия, като семинари, работни срещи, обучения, многостранни проверки, създаване на експертни екипи и др. Тя е инструмент, който подпомага прилагането на митническата политика и на митническото законодателство както на равнището на Европейския съюз, така и на равнището на държавите членки.

Общата цел е оказване на подкрепа за митническия съюз и митническите органи, които работят заедно и действат като едно цяло, с цел защита на финансовите и икономическите интереси на Съюза и неговите държави членки, обезпечаване на сигурността и безопасността в Съюза и защита на Съюза от нелоялна и незаконна търговия и едновременно с това – улесняване на законната стопанска дейност.

По сметката на програма „Митници“ в БНБ е начислена положителна лихва от банката отчетена по §§ 24-08 „Приходи от лихви по текущи банкови сметки“ в размер на **8 084 лв.**

Извършените разходи по програмата са в размер на 191 245 лв., както следва:

§ 10-00 „Издръжка“ – 191 245 лв.

§§ 10-20 „Разходи за външни услуги“ - 5 992 лв., в т.ч. разходи по провеждане на конференция в размер на 5 171 лв. и транспортни разходи в размер на 621 лв., такси за обслужване на самолетни билети 200 лв.

§§ 10-52 „Краткосрочни командировки в чужбина“ са отчетени разходи в размер на 185 253 лв., които представляват разходи за краткосрочни командировки в чужбина в изпълнение на заложените по програмата дейности.

Отчетените суми по §§ 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)“ са в размер на **183 161 лв.**

➤ **Програма „Фискалис“** - с Регламент (ЕС) 2021/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. се създава програма „Фискалис“ за сътрудничество в областта на данъчното облагане. Програмата функционира посредством многогодишни работни програми. Настоящият първи програмен период обхваща 2021, 2022 и 2023 г. С програмата се осигуряват механизми, средства и необходимото финансиране за подкрепа на данъчната политика и подобряване на сътрудничеството между данъчните органи, изграждане на административния капацитет, в т.ч. компетентности на служителите и разработване и експлоатация на европейски електронни системи, с цел подобряване на функционирането на единния пазар. Видовете данъци, които са обхванати от програмата са ДДС, акцизи върху алкохола, акцизи върху тютюневите изделия, данъци върху енергийните продукти и електроенергията и други данъци и такси.

Програмата представлява инструмент за подкрепа и прилагане цялостната данъчна политика на равнището на Европейския съюз. Чрез програмата се предоставя подкрепа за данъчните органи и данъчното облагане с цел подобряване на функционирането на единния пазар, повишаване на конкурентоспособността на Съюза и насърчаване на лоялната конкуренция в Съюза, защита на финансовите и икономическите интереси на Съюза и неговите държави членки, включително защита на тези интереси от данъчни измами, отклонение от данъчно облагане и избягване на данъци, както и подобряване на събирането на данъци.

По сметката на програма „Фискалис“ в БНБ е начислена положителна лихва от банката отчетена по §§ 24-08 „Приходи от лихви по текущи банкови сметки“ в размер на **167 лв.**

Извършените разходи по програмата са в размер на 16 743 лв., както следва:

§ 10-00 „Издръжка“ – 16 743 лв.

§§ 10-20 „Разходи за външни услуги“ в размер на 20 лв., представляващи такса за обслужване на самолетен билет.

§§ 10-52 „Краткосрочни командировки в чужбина“ са отчетени разходи в размер на 16 723 лв., които представляват разходи за краткосрочни командировки в чужбина в изпълнение на заложените по програмата дейности.

Отчетените суми по §§ 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)“ са в размер на **16 576 лв.**

➤ **Проект „Ентранс“** по програма „**HORIZON 2020**“ на Европейската комисия. Проектът е с наименование ENTRANCE (EfficieNT Risk-bAsed iNspEction of freight Crossing bordErs without disrupting business) - програма на Европейския съюз за научни изследвания и иновации.

За текущия отчетен период е получено финансиране по проекта в размер на **37 534 лв.**, които представляват получен аванс (втори транш) и са отразени по §§ 46-10 „Текущи помощи и дарения от Европейския съюз“.

Извършените разходи по програмата са в размер на 24 589 лв., както следва:

§ 10-00 „Издръжка“ – 24 039 лв.

§§ 10-15 „Материали“ - 13 563 лв., в т. ч., обозначителни табели за пана -11 179 лв., пана- 360 лв. и 8 бр. бетонови блокове - 2 024 лв.;

§§ 10-20 „Разходи за външни услуги“ – 5 800 лв., в т. ч. разходи за външни услуги за провеждане на изпитания на техника с източници на йонизиращи лъчения 5 760 лв. и такси за обслужване на самолетни билети 40 лв.;

§§ 10-52 „Разходи за командировки в чужбина” са отчетени разходи в размер на 4 676 лв., които представляват разходи за краткосрочни командировки в чужбина в изпълнение на заложените по програмата дейности;

§ 19-00 „Платени данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции” – 550 лв.

§§ 19-01 „Платени данъци, такси и административни санкции” са отчетени разходи в размер на **550 лв.**, които представляват разход за държавни такси към Агенцията за ядрено регулиране, в т.ч.: 50 лв. за издаване на разрешение за дейности, съгласно чл. 57 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия и 500 лв. такса за разрешаване на строителство, монтаж и предварително изпитване на обект с източник на йонизиращо лъчение.

Отчетените суми по §§ 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)” са в размер на **(-12 945 лв.)**.

➤ **Customs Control Equipment Instrument (CCEI) - Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол** – Инструментът е част от Фонда за интегрирано управление на границите (IBMF/Фонда), създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24 юни 2021 г., който влезе в сила по спешност юни 2021 г. и се прилага с обратно действие от 1 януари 2021 г. По Инструмента се финансира закупуване на рентгеново оборудване и оборудване за митническите лаборатории, което се използва за разкриване на митническа контрабанда за 18 Митнически учреждения – за 32 единици оборудване (от които 31 ново и 1 за ъпгрейд на съществуващо такова).

Към 31.12.2023 г. са отчетени разходи в размер на **4 596 919 лв.**, представляващи капиталови разходи за:

§ 52-00 „Придобиване на дълготрайни материални активи” 4 596 919 лв., в т. ч:

§§ 52-01 „Придобиване на компютри и хардуер” - 4 452 лв. за придобиване на компютърна конфигурация за микроскоп - 1 бр.

§§ 52-03 „Придобиване на друго оборудване машини и съоръжения” - 4 592 467 лв., в т.ч.:

- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (проект „1010797910-2021-BG-BCROSS”) и извършено авансово плащане по него в размер на 1 083 833 лв. за „Надграждане на съществуваща високо-енергийна мобилна рентгенова система модел HCVM 6032L ViZual - от проект 1010797910-2021-BG-BCROSS”;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA”) и извършена по проекта доставка с инсталиране и монтаж на ротационен вакуум изпарител в размер на 16 308 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA”) и извършена по проекта доставка с инсталиране и монтаж на ръчен, преносим XRF анализатор за благородни метали и изделия от тях (модел SI Titan 500, Bruker) в размер на 38 220 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA”) и извършена по проекта доставка спектрофотометър - 1 бр. /ЦМЛ/ 25 814 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-

2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка газов хроматограф двудименсионален - 2 бр. 653 040 лв.;

- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка на газов хроматограф с пламъчно-йонизационен детектор - 4 бр. 751 200 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка на газов хроматограф с масспектрометричен детектор - 4 бр. 1 126 800 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка на уред за определяне на пламна температура 50 736 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка на уред за определяне на дестилационни характеристики на нефтопродукти 80 580 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка газов хроматограф двудименсионален - 1 бр. 174 000 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка на машина пушална автоматична - 3 бр. 360 720 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка на микроскоп оптичен дигитален - 1 бр. 206 388 лв.;
- извършен разход във връзка със сключен договор по Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митническите лаборатории – CCEI (проект „101075881-2021-BG-TMCLAB CCEI-2021-EQIP-IBA“) и извършена по проекта доставка на микроскоп стерео дигитален - 1 бр. 24 828 лв.

§ 62-00 „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (нето)“ - 1 769 002 лв.

§§ 62-01 „Получени трансфери (+)“ - 1 769 002 лв.

§§ 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)“ са отчетени средствата в размер на **2 827 917 лв.**

➤ През м. юни 2023 г. Агенция „Митници“ подписа административен договор № **BG16BARA001-1.001-0002-C01** за директно предоставяне на финансиране от резерва за приспособяване във връзка с последиците от БРЕКЗИТ. За периода 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. По проекта са извършени разходи в размер на **30 377 480 лв.**, както следва:

§ 52-00 „Придобиване на дълготрайни материални активи“ - 6 514 543 лв., в т. ч:

§§ 52-01 „Придобиване на компютри и хардуер“ - 3 139 027 лв. за:

- комутатори за ЦСВНАМ - 226 бр. 937 224 лв.;

- сървъри за ЦСВНАМ - 2 бр. 167 412 лв.;
- комутатори за ЦСВНАМ - 2 бр. 716 618 лв.;
- сървъри за ЦСВНАМ - 12 бр. 1 317 773 лв.

§§ 52-03 „Придобиване на друго оборудване машини и съоръжения“ - 3 375 516 лв. за:

- мобилен терминал - 1 бр. (ОТ 153 БР. САТ S 53 5G) - 192 780 лв.;
- централизирана система за видеонаблюдение - ЦСВНАМ (2 134 бр. камери за ЦМУ И ТД) - 3 182 736 лв.

§ 53-00 „Придобиване на нематериални дълготрайни активи“ - 23 862 937 лв.

§§ 53-01 „Придобиване на програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ - Договор № С76462/20.01.2023 г. с А1 България ЕАД с предмет „Изграждане на център за видеоданни на Агенция „Митници“ – Етап 1“. Административен договор по БРЕКЗИТ - **23 862 937 лв.**

§§ 62-01 „Получени трансфери (+)“ - **14 106 378 лв.**

§§ 63-01 „Получени трансфери (+)“ - **16 271 102 лв.**

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ФУС:

/ГАЛИНА МЛАДЕНОВА/

Изготвил:

/Главен експерт ФВР: Албена Александрова/

Съгласували:

/Началник сектор ФВР: Мартин Свиленов/

/Началник отдел ФС: Светлана Костова/